Комісія ООН з розслідування: Заява до 1000-го дня повномасштабного вторгнення Росії в Україну

ВІДЕНЬ (19 листопада 2024 року) – Протягом 1000 днів з моменту повномасштабного вторгнення Росії в Україну Незалежна міжнародна комісія з розслідування порушень в Україні в своїх звітах неодноразово повідомляє про різноманітні порушення міжнародних прав людини та міжнародного гуманітарного права, вчиненими Російською Федерацією, що спричинили величезні страждання серед населення. Серед них невибіркові атаки зі застосуванням зброї вибухової дії з великим радіусом ураження, атаки на цивільні об'єкти, включно з тими, які мають захищений статус, масові атаки на енергетичну інфраструктуру України, а також примусове переміщення та депортація дітей.

З приводу 1000-го дня війни, Комісія знову звертає увагу громадськості на свій звіт, представлений у жовтні 2024 року, в якому дійшла висновку, що катування, вчинені російською владою проти українських цивільних осіб та військовополонених, є злочином проти людяності. Ці злочини є одним з найсерйозніших порушень міжнародного права. Катування, вчинені російською владою, є поширеними, систематичними та здійснюються в рамках скоординованої державної політики.

Сукупність доказів, зібраних Комісією протягом більш ніж двох мандатів, свідчить про те, що російська влада застосовувала катування у всіх областях України, що потрапили під російський контроль або залишаються окупованими, а також у місцях позбавлення волі на території Російської Федерації. Комісія виявила загальні елементи методів застосування катувань російською владою.

У звіті Комісії описане залучення та скоординована діяльність працівників окремих служб Російської Федерації у місцях позбавлення волі, з чітким розподілом обов'язків при вчиненні катувань. Основними виконавцями катувань в офіційних місцях позбавлення волі в Росії та на окупованих територіях України були штатні співробітники та спеціальні підрозділи Федеральної служби виконання покарань Росії. Співробітники федеральної служби Росії використали свої повноваження для застосування найжорстокіших методів катувань. Зібрані докази також свідчать про те, що російська влада дозволяла, заохочувала або допускала катування.

Сексуальне насильство як метод катувань є широко розповсюдженим в підконтрольних російській владі місцях позбавлення волі. Виконавці насильницьких актів скоювали зґвалтування та спроби зґвалтування, побиття, катування електричним струмом, знущанням в зоні статевих органів, застосовували примусову оголеність, погрози сексуального каліцтва та кастрації, а також інтрузивні типи особистих оглядів. Ці дії були спрямовані на полонених – індивідуально або в складі групи. Більшість жертв – чоловіки.

Російська влада часто відмовляла у медичній допомозі полоненим, а в деяких випадках медичний персонал брав безпосередню участь у насильницькому або недбалому поводженні з полоненими.

Застосування катувань, які кваліфікуються як злочини проти людяності, свідчать про відверте та глибоке нехтування російською владою фізичною недоторканністю та людською гідністю полонених.

Жертви катувань описали фізичний біль і травму з довгостроковими або непоправними наслідками, а також серйозні психологічні проблеми. Вони висловили Комісії життєву необхідність здійснення правосуддя. Чоловік, який став жертвою катування у вигляді сексуального насильства під час затримання, заявив: “Я хочу зустрітися з тими, хто нас мучив, і вимагати пояснень за їхню жорстокість, подивитися їм в очі та запитати, чому вони зробили все це з нами”.

Комісія знову підкреслює важливість притягнення до судової та позасудової відповідальності з урахуванням потреб жертв, щоб припинити безкарність та забезпечити справедливість для жертв.

З повним текстом доповіді англійською мовою можна ознайомитися **тут.**

Довідкова інформація: Незалежна міжнародна комісія ООН з розслідування порушень в Україні є незалежним органом, дорученим Радою ООН з прав людини, зокрема, розслідувати всі ймовірні порушення та утиски прав людини, порушення міжнародного гуманітарного права та пов’язані із ними злочини в контексті агресії Російської Федерації проти України. До складу Комісії входять Ерік Мьосе (голова), Пабло де Грейф та Врінда Ґровер.

Більше інформації про роботу Комісії можна знайти за наступним посиланням: https://www.ohchr.org/en/hr-bodies/hrc/iicihr-ukraine/index

Для запитів ЗМІ, будь ласка, зв’яжіться з наступними співробітниками: Саулє Мухаметрахімова, радниця зі зв’язків із засобами масової інформації при Комісії з розслідування порушень в Україні, saule.mukhametrakhimova@un.org або (+43-1) 26060-83450 або +43 676 3493464.